

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИМИТЪР КОСТОВ
ПОДУПРАВИТЕЛ

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

.....

УКАЗАНИЕ

16-28009

**ЗА ФОРМАТА И МИНИМАЛНИЯ ОБХВАТ НА ОДИТОРСКИЯ ПРЕГЛЕД И
ДОКЛАД ПО ОТНОШЕНИЕ ОПЕРАТОРИТЕ НА ПЛАТЕЖНИ СИСТЕМИ**

(Утвърдено със Заповед № *В22-1530/20.08* 2009 г. на Подуправителя на
Управление "Банково" на БНБ)

София, юли 2009 г.

Съдържание

1	ВЪВЕДЕНИЕ	3
1.1	Предназначение на документа	3
1.2	Основание за разработването и издаването на документа	3
1.3	Задължително приложение	3
1.4	Прилагане	3
1.5	Предмет на регулиране	3
1.6	Връзка с други указания	3
1.7	Справки и консултации	3
1.8	Изменения	4
2	ОДИТОРСКИ ПРЕГЛЕД И ОДИТОРСКИ ДОКЛАД	4
2.1	Общи положения	4
2.2	Минимално съдържание	4

1 Въведение

1.1 Предназначение на документа

Настоящото указание е предназначено за операторите на платежни системи.

1.2 Основание за разработването и издаването на документа

Настоящото Указание е разработено и се издава на основание чл. 28, ал. 10 от Наредба № 16 на Българската народна банка.

1.3 Задължително приложение

Това указание е задължително за прилагане от всички оператори на платежни системи.

1.4 Прилагане

Настоящото указание влиза в сила от 1 ноември 2009 година.

1.5 Предмет на регулиране

Настоящото указание регламентира минималното съдържание и формата на одиторския преглед и доклад по отношение на операторите на платежни системи.

1.6 Връзка с други указания

Изискванията, установени с това указание, са съобразени и се прилагат в съответствие с изискванията на Наредба № 16 на БНБ за лицензиране на платежните институции и операторите на платежни системи.

1.7 Справки и консултации

За справки и консултации по прилагането на това указание можете да се обръщате към Българската народна банка:

Българска народна банка
Дирекция “Банкова политика”
Отдел „Надзор на платежните системи”
пл. “Княз Александър I” № 1, София 1000

1.8 Изменения

Изменения в това указание могат да се правят с решение на Подуправителя на Българска народна банка, ръководещ Управление “Банково”.

2 Одиторски преглед и одиторски доклад

2.1 Общи положения

Операторите на платежни системи съставят и представят в Българска народна банка, Управление “Банково” одитирания си годишен отчет и одиторския доклад в срок до осем дни от получаване на одиторския доклад, но не по-късно от пет месеца след края на календарната година, за която отчетът се отнася.

Одиторският доклад за извършване на одит на операциите на системния оператор се състои от доклада за одита на годишния финансов отчет и приложението към него по чл. 28 от Наредба № 16 на БНБ за лицензиране на платежните институции и операторите на платежни системи.

2.2 Минимално съдържание

Неразделна част от одиторския доклад представлява приложение към него със съдържание както следва:

- 2.2.1 Приложението включва доклад за спазване на правилата по управление на риска. Правилата задължително включват управление на финансови рискове (съгласно чл. 25 от Наредба № 16), като сетълмент-риск, кредитен риск, ликвиден риск, системен риск и други, и на операционни рискове (съгласно чл. 26 от Наредба № 16). Обяснителните бележки към индивидуалните категории рискове съдържат най-малко:
 - 2.2.1.1 Определяне на отделните разновидности риск, на които е изложен системния оператор поради природата на неговата дейност;
 - 2.2.1.2 Мнението на одитора по управлението на всеки вид риск;
 - 2.2.1.3 Констатирани недостатъци по отделните видове рискове и мнение на одитора относно адекватността на системата за вътрешен контрол;
 - 2.2.1.4 Обяснения относно изпълнението на одиторските препоръки от предходната година;
 - 2.2.1.5 Препоръки на одитора за подобрене на процедурите и политиката по управление на отделните видове рискове.

- 2.2.2 Одиторът анализира управлението на отделните видове рискове, като за тази цел преценява дали системният оператор е въвел политика по управление на риска, вътрешни процедури за установяване, управление, контрол и докладване на рисковете, както и дали компетенциите относно операции, свързани с отделни рискове, са били третирани в подходящи вътрешни актове.
- 2.2.3 Приложението включва доклад за функционирането на отдела за вътрешен контрол на системния оператор, съдържащ кратко описание на функциите на отдела с мнението на одитора относно адекватността на функциониране на отдела, квалификацията на персонала, въведените системи и механизми за вътрешен контрол, административните и счетоводни процедури, включително методите и средствата за ефективно наблюдение и контрол на рисковете, идентифицираните недостатъци, както и препоръки за подобрене на неговата дейност.
- 2.2.4 Приложението съдържа обяснителни бележки, разглеждащи съобразяването с препоръките на одитора за подобрения в дейността на отдела за вътрешен контрол от предходните години.
- 2.2.5 Приложението съдържа одиторския доклад относно начина, по който са водени счетоводните книги на дружеството – системен оператор.
- 2.2.6 Приложението съдържа доклад за качеството на информационната система, обслужваща дейността на платежната система, за чието опериране е лицензирано дружеството – системен оператор. Преценката на одитора се допълва с констатации и препоръки, третиращи следните области:
- 2.2.6.1 Информационната система гарантира извършването на сетълмента на нарежданията, приемани от платежната система;
- 2.2.6.2 Съответствие между дейността на информационната система и формулираните бизнес цели на дружеството – системен оператор;
- 2.2.6.3 Политика и организация на сигурността и защитата на информационната система и базата данни; Тук следва да се посочи и преминал(и) одит(и) на информационните системи на дружеството-оператор на платежна система и резултатите и последващите действия;
- 2.2.6.4 Адекватност на общия, системния и други видове контрол; При изготвянето на отчета следва да се посочат методите за оценка на контрола, например международни стандарти и практики (COSO, ISO и други).
- 2.2.6.5 Технологична инфраструктура; включително резервираност на системата, комуникациите и енергийното захранване на работните и сървърните помещения на дружеството;
- 2.2.6.6 План за работа при извънредни ситуации, неговото тестване и готовността на персонала за действие при реални ситуации.

- 2.2.7 Приложението включва мнението на одитора относно точността на отчетността спрямо БНБ.
- 2.2.8 Приложението съдържа обяснителни бележки във връзка с всяка материална промяна в обстоятелствата, на основание на които на дружеството е издаден лиценз за опериране на платежна система, и времето за комуникиране на настъпилите промени към БНБ.
- 2.2.9 Приложението съдържа обяснителни бележки във връзка с всички съществени бизнес събития, настъпили след датата на изготвяне на баланса.